

روش تقسیم و حل در طراحی الگوریتم‌ها

- تقسیم (divide): تقسیم مسئله به تعدادی زیرمسئله‌ی مشابه با اندازه‌ی کوچک‌تر
- حل (conquer): حل زیر مسئله‌ها به صورت بازگشت
- ترکیب نتایج (combine)

شما با این الگوریتم‌های تقسیم‌و‌حل آشنا هستید

- مرتب‌سازی ادغامی
- مرتب‌سازی سریع
- جست‌وجوی دودویی

با این مسئله‌های و راه‌حل‌های تقسیم‌و‌حل آشنا خواهید شد

- زمان‌بندی بازی‌ها
- نمای برج‌ها
- نزدیک‌ترین نقطه‌ها
- یافتن همه‌ی وارونگی‌ها
- ضرب دو چند جمله‌ای
- ضرب ماتریس‌ها (الگوریتم استراسون)

زمان‌بندی دوره‌ی بازی‌ها

n تیم در یک بازی دوره‌ای
برنامه‌ی بازی‌ها با حداقل مدت را طوری طراحی کنید که در آن

- هر تیم با بقیه‌ی تیم‌ها بازی کند،
- هر تیم در هر روز بیش از یک بازی انجام ندهد.

تعداد کل بازی‌ها: $n(n-1)/2$

در هر روز حداکثر تعداد بازی‌ها: $\lfloor \frac{n}{2} \rfloor$

⇐ کران پایین تعداد روزهای بازی:

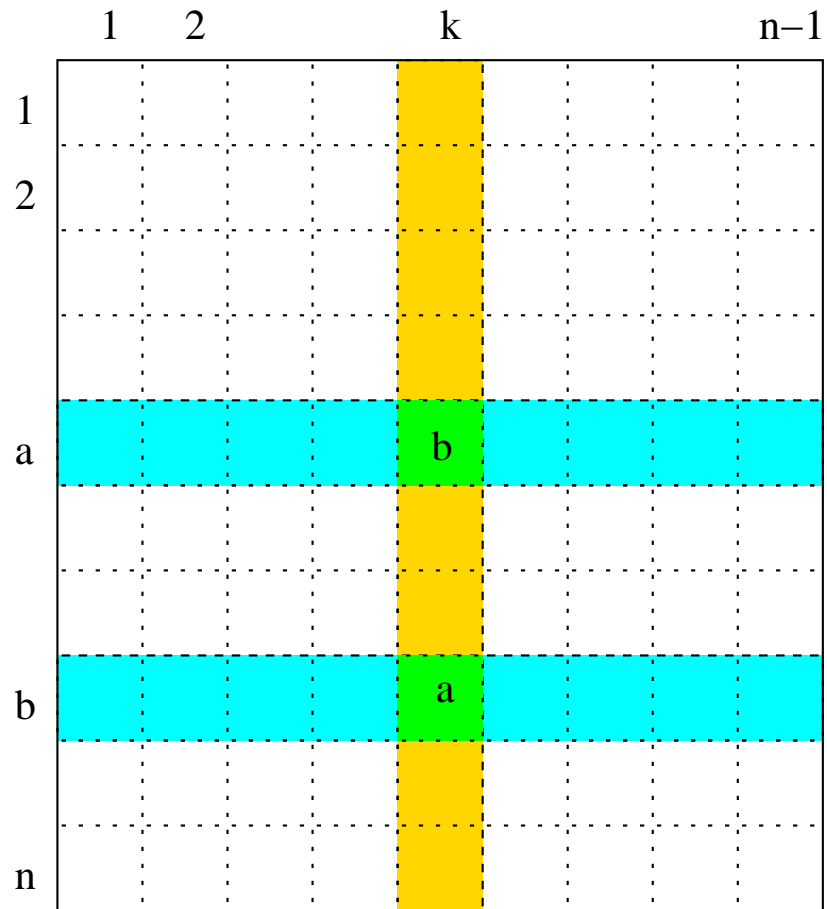
اگر n زوج باشد برابر $n-1$ و اگر n فرد باشد برابر n روز است.

نحوه‌ی نمایش: با یک ماتریس

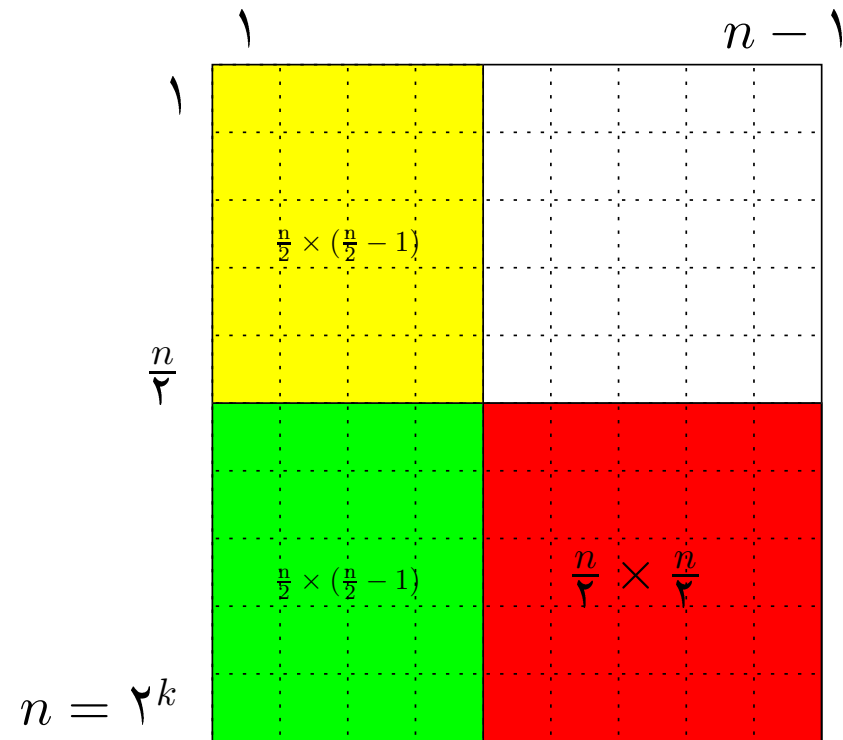
- ◁ در سطر i نام اعداد ۱ تا n به جز i قرار دارند.
- ◁ در هیچ سطر و ستونی عدد تکراری نداریم.
- ◁ رابطه‌ی زیر صادق است:

$$A[b, i] = a \Leftrightarrow A[a, i] = b$$

طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

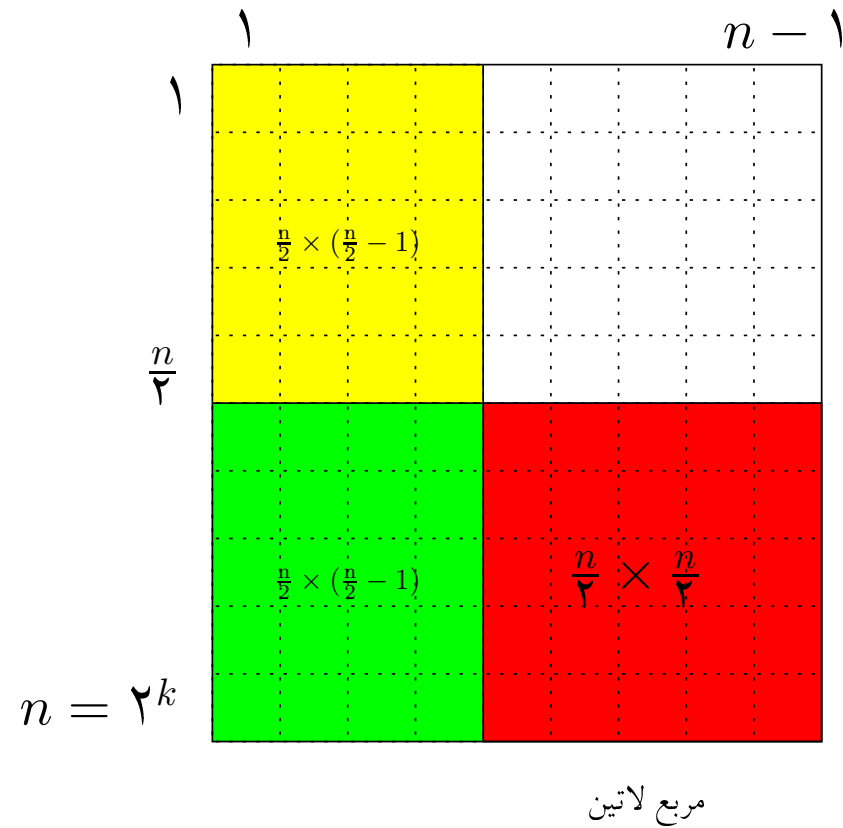

زمان‌بندی دوره‌ی بازی‌ها برای $n = 2^k$ تیم

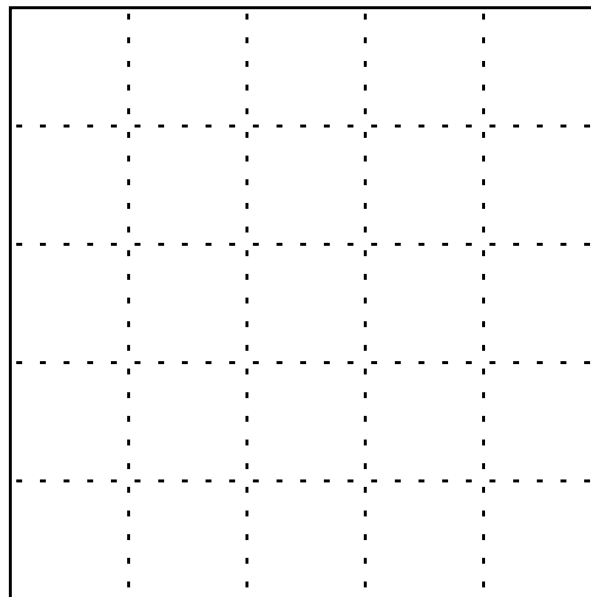

زمان‌بندی دوره‌ی بازی‌ها برای $n = 2^k$ تیم

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1				

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2			

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3		

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
	1			

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
	1	2		

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
	1	2	3	

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
	1	2	3	4

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
5	1	2	3	4

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
5	1	2	3	4
		1	2	3

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
5	1	2	3	4
4	5	1	2	3

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
5	1	2	3	4
4	5	1	2	3
3	4	5	1	2

الگوریتمی برای ساختن مربع لاتین

1	2	3	4	5
5	1	2	3	4
4	5	1	2	
3	4	5	1	2
2	3	4	5	1

مثال برای $n = 8$

	1	2	3	4	5	6	7
1	2						
2	1						
3	4						
4	3						
5							
6							
7							
8							

مثال برای $n = 8$

	1	2	3	4	5	6	7
1	2						
2	1						
3	4	1	2				
4	3	2	1				
5							
6							
7							
8							

مثال برای $n = 8$

	1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4				
2	1	4	3				
3	4	1	2				
4	3	2	1				
5							
6							
7							
8							

مثال برای $n = 8$

	1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4				
2	1	4	3				
3	4	1	2				
4	3	2	1				
5	6	7	8				
6	5	8	7				
7	8	5	6				
8	7	5	4				

مثال برای $n = 8$

	1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4				
2	1	4	3				
3	4	1	2				
4	3	2	1				
5	6	7	8	1	2	3	4
6	5	8	7	4	1	2	3
7	8	5	6	3	4	1	2
8	7	5	4	2	3	4	1

مثال برای $n = 8$

	1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7	8
2	1	4	3	8	5	6	7
3	4	1	2	7	8	5	6
4	3	2	1	6	7	8	5
5	6	7	8	1	2	3	4
6	5	8	7	4	1	2	3
7	8	5	6	3	4	1	2
8	7	5	4	2	3	4	1

حالت کلی

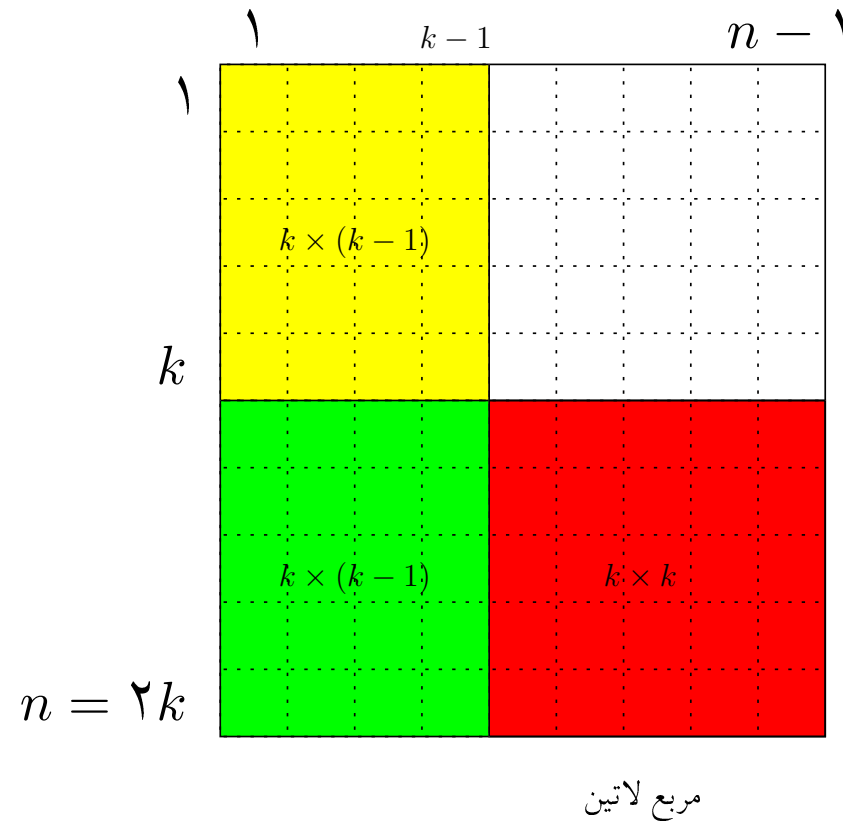
با استقرا اثبات می‌کنیم که:

(۱) برای n زوج $n - 1$ روز لازم و کافی است.

(۲) برای n فرد n روز لازم و کافی است.

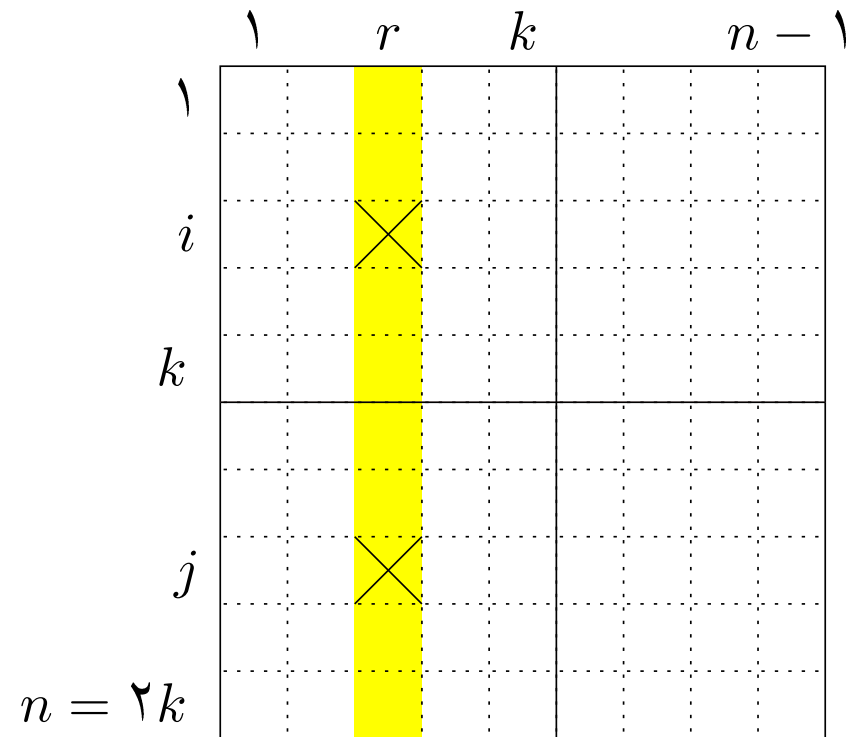
بند ۲ از ۱ نتیجه می‌شود.

$$n = 2k \text{ زوج } k$$

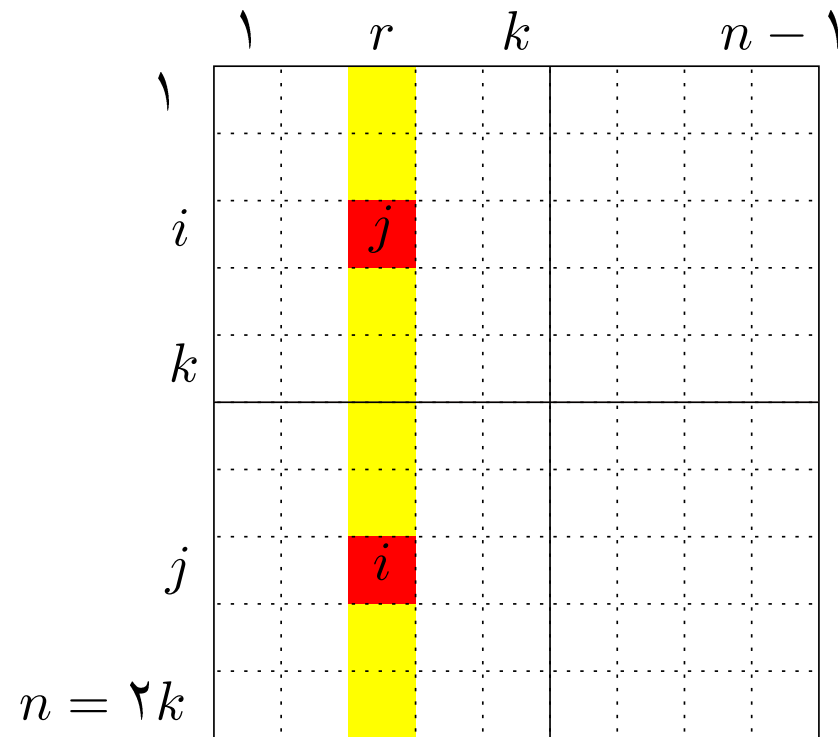

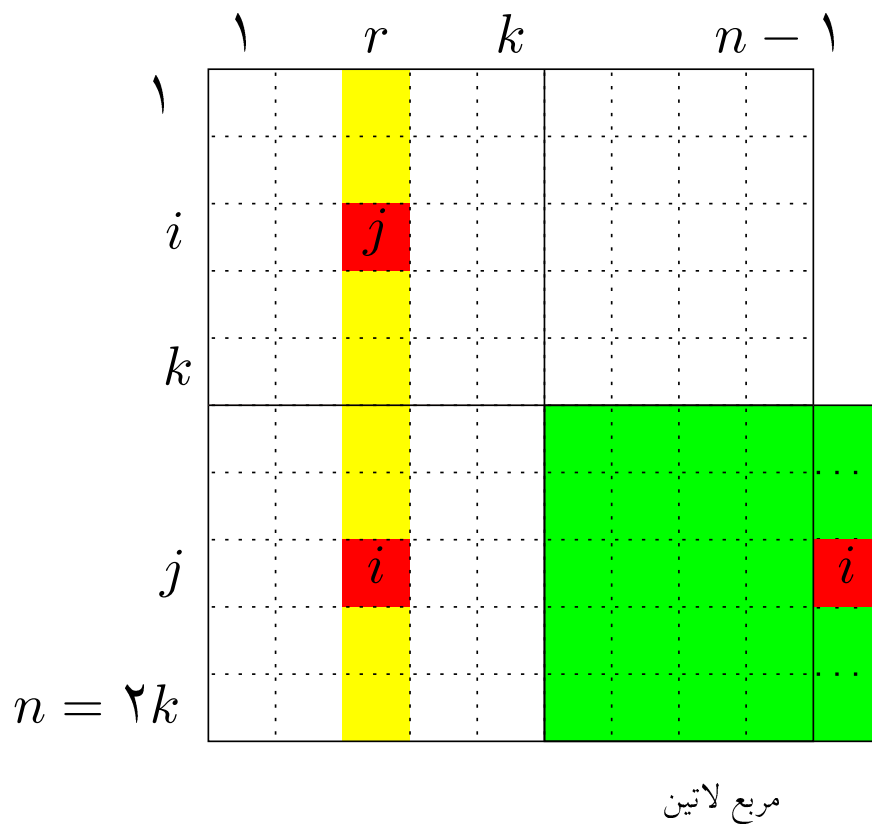
$$n = 2k \text{ و } k \text{ فرد}$$

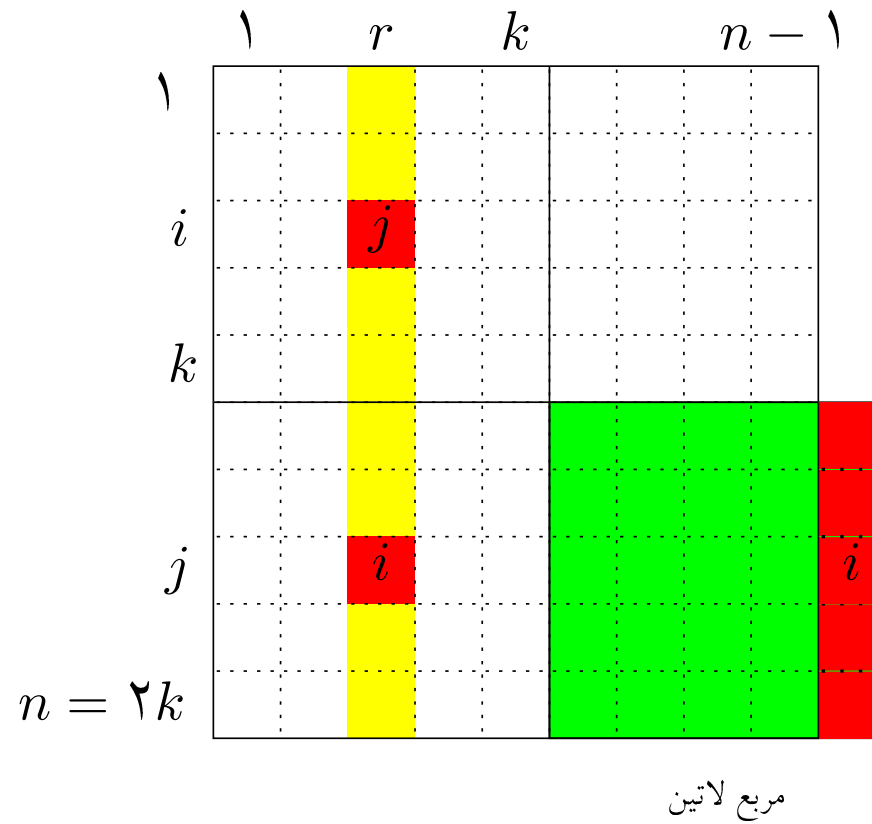
$$n = 2k \text{ و } k \text{ فرد}$$

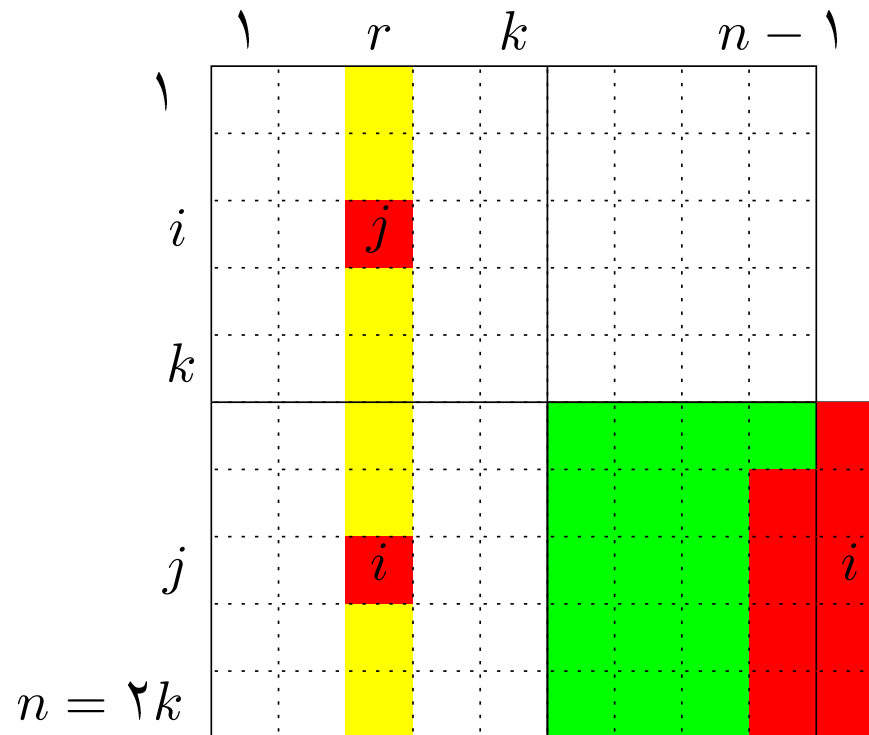
$n = 2k$ و k فرد

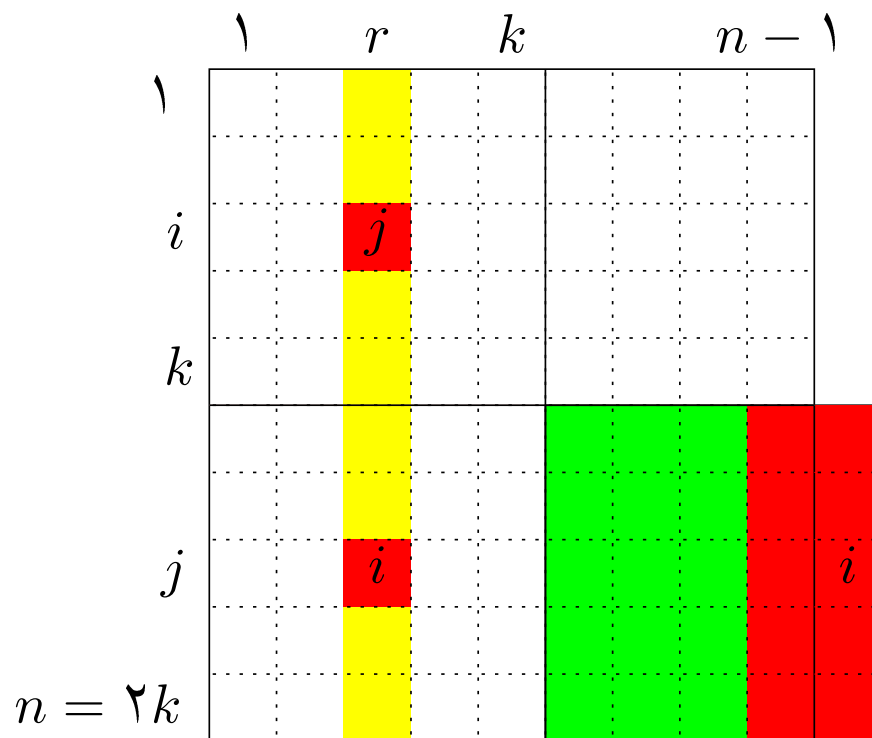
$$n = 2k \text{ و } k \text{ فرد}$$

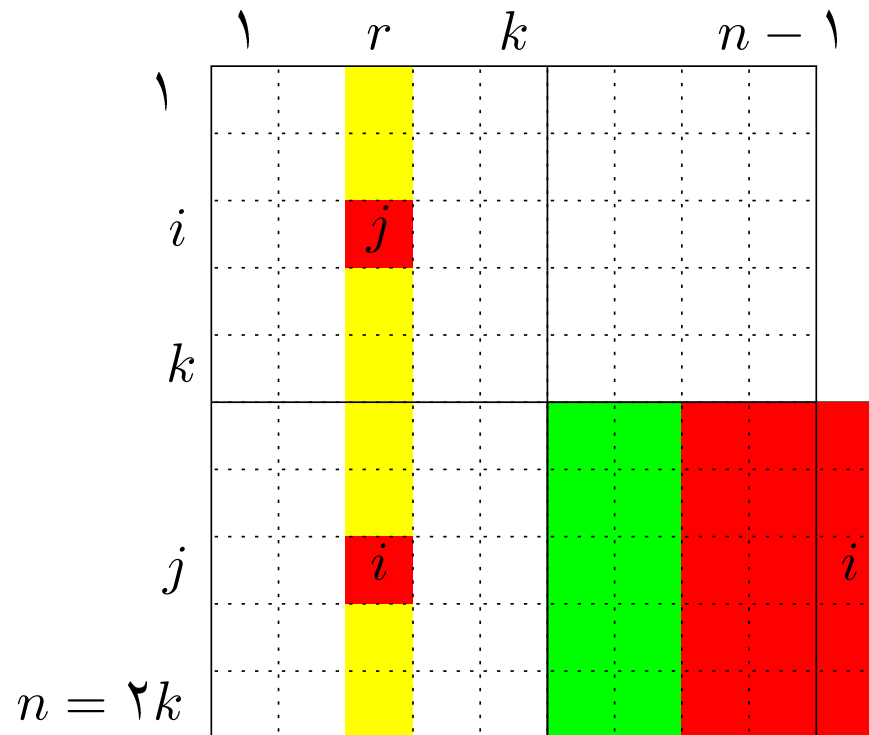
$n = 2k$ و k فرد

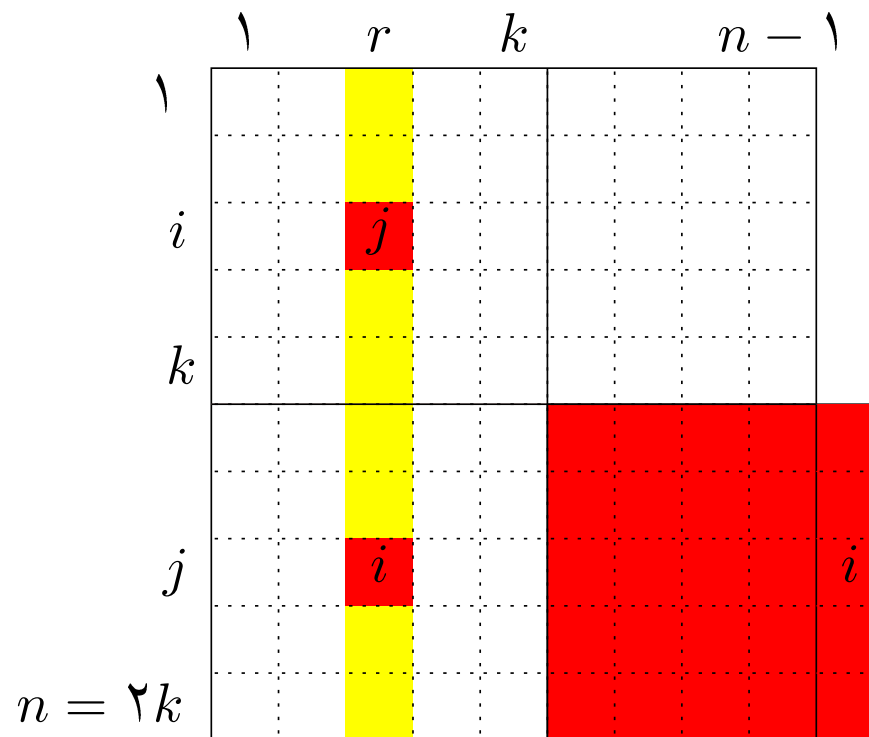
$n = 2k$ و k فرد

$n = 2k$ و k فرد

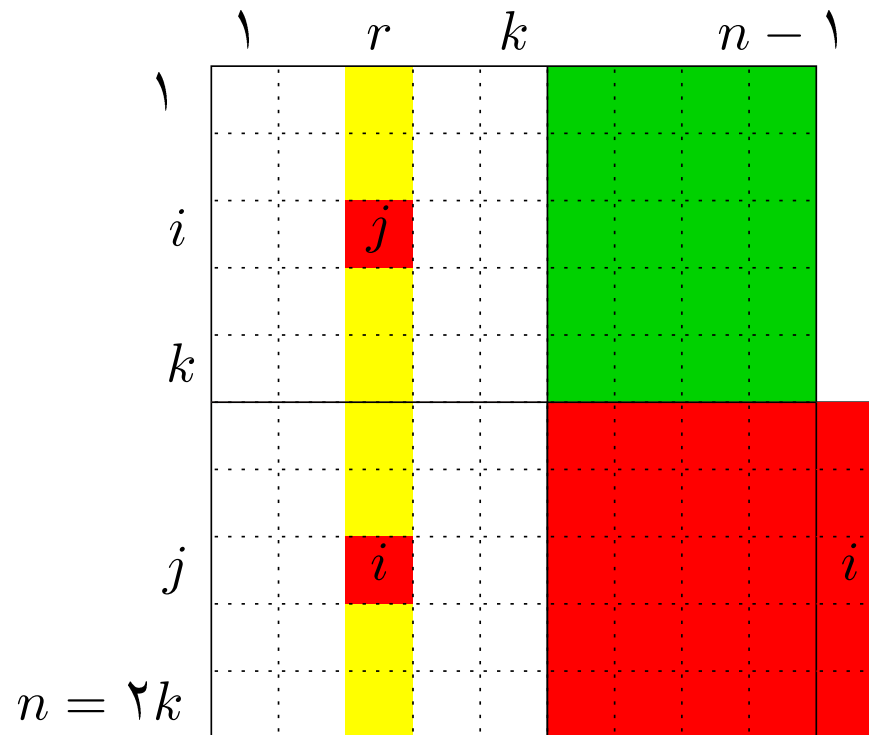

$$n = 2k \text{ و } k \text{ فرد}$$

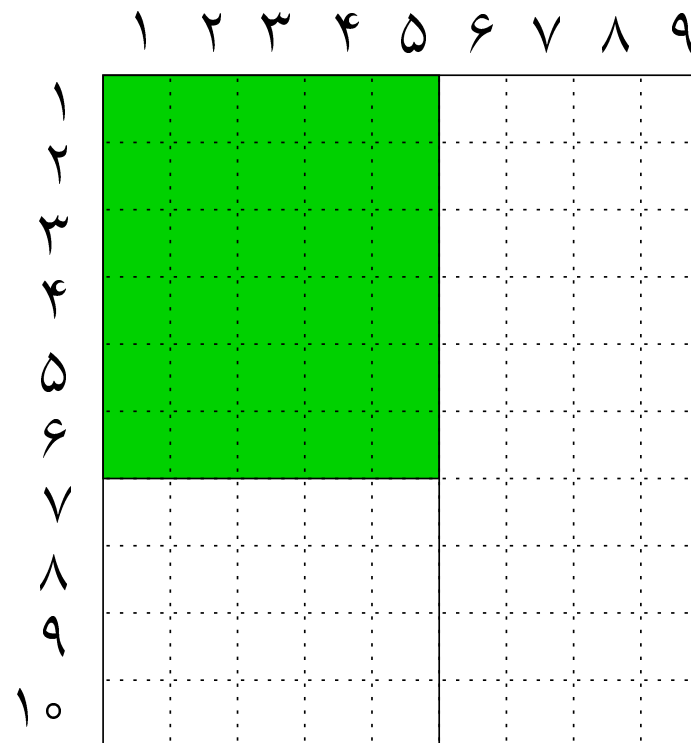
$n = 2k$ و k فرد

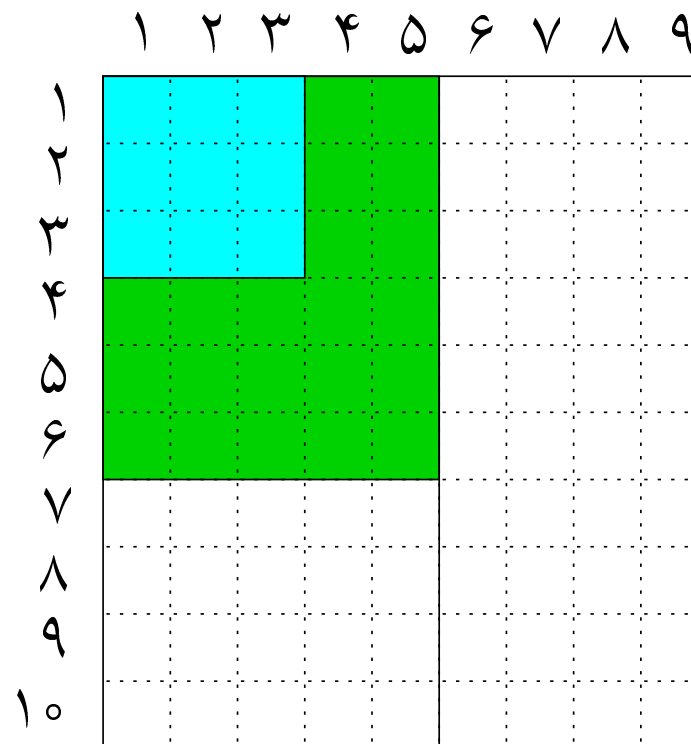
مثال برای $n = 10$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱									
۲									
۳									
۴									
۵									
۶									
۷									
۸									
۹									
۱۰									

مثال برای $n = 10$

مثال برای $n = 10$

مثال برای $n = 10$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱	۲	۳	۴						
۲	۱	۴	۳						
۳	۴	۱	۲						
۴	۳	۲	۱						
۵									
۶									
۷									
۸									
۹									
۱۰									

مثال برای $n = 10$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱	۲	۳							
۲	۱		۳						
۳		۱	۲						
۴	۵	۶							
۵	۳		۶						
۶		۴	۵						
۷									
۸									
۹									
۱۰									

مثال برای $n = 10$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱	۲	۳	۴						
۲	۱	۵	۳						
۳	۶	۱	۲						
۴	۵	۶	۱				۱		
۵	۳	۲	۶				۲		
۶	۳	۴	۵				۳		
۷									
۸									
۹									
۱۰									

مثال برای $n = 10$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱	۲	۳	۴	۶	۵				
۲	۱	۵	۳	۴	۶				
۳	۶	۱	۲	۵	۴				
۴	۵	۶	۱	۲	۳	۱			
۵	۴	۲	۶	۳	۱	۲			
۶	۳	۴	۵	۱	۲	۳			
۷									
۸									
۹									
۱۰									

طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

مثال برای $n = 10$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱	2	3	4	6	5				
۲	1	5	3	4	7				
۳	8	1	2	5	4				
۴	5	9	1	2	3				
۵	4	2	10	3	1				
۶	7	8	9	1	10	2	3	4	5
۷	6	10	8	9	2	3	4	5	1
۸	3	6	7	10	9	4	5	1	2
۹	10	4	6	7	8	5	1	2	3
۱۰	9	7	5	8	6	1	2	3	4

مثال برای $n = 10$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱	2	3	4	6	5	10	9	8	7
۲	1	5	3	4	7	6	10	9	8
۳	8	1	2	5	4	7	6	10	9
۴	5	9	1	2	3	8	7	6	10
۵	4	2	10	3	1	9	8	7	6
۶	7	8	9	1	10	2	3	4	5
۷	6	10	8	9	2	3	4	5	1
۸	3	6	7	10	9	4	5	1	2
۹	10	4	6	7	8	5	1	2	3
۱۰	9	7	5	8	6	1	2	3	4

روش حریصانه

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	10	2	3	4	5	6	7	8	9
2	9	1	10	3	4	5	6	7	8
3	8	9	1	2	10	4	5	6	7
4	7	8	9	1	2	3	10	5	6
5	6	7	8	9	1	2	3	4	10
6	5	10	7	8	9	1	2	3	4
7	4	5	6	10	8	9	1	2	3
8	3	4	5	6	7	10	9	1	2
9	2	3	4	5	6	7	8	10	1
10	1	6	2	7	3	8	4	9	5

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1		2	3	4	5	6	7	8	9
2	9	1		3	4	5	6	7	8
3	8	9	1	2		4	5	6	7
4	7	8	9	1	2	3		5	6
5	6	7	8	9	1	2	3	4	
6	5		7	8	9	1	2	3	4
7	4	5	6		8	9	1	2	3
8	3	4	5	6	7		9	1	2
9	2	3	4	5	6	7	8		1

مسئله‌ی برج‌ها

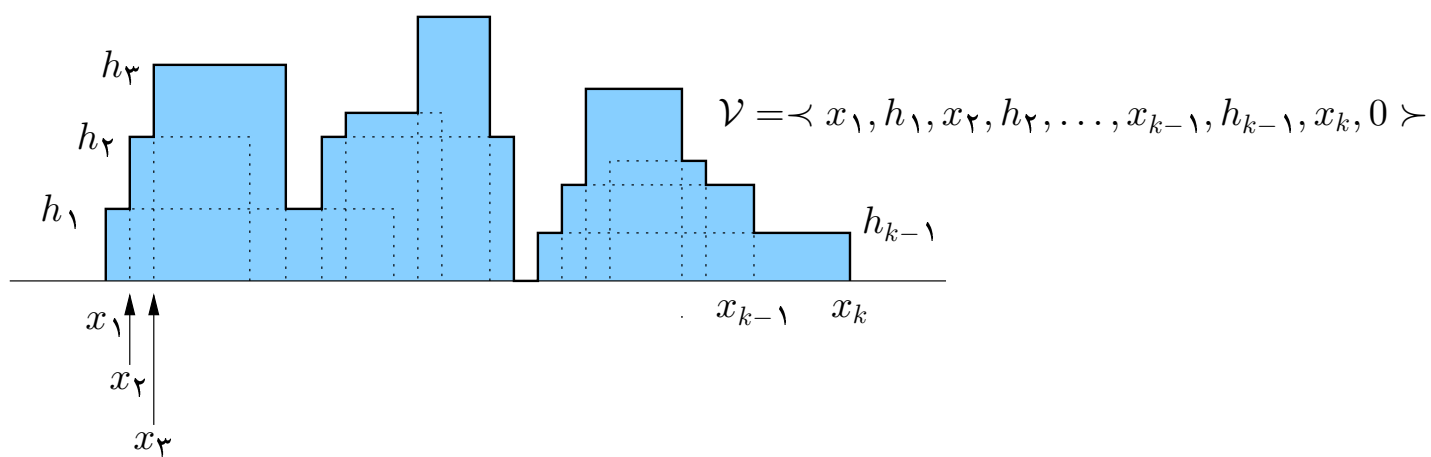
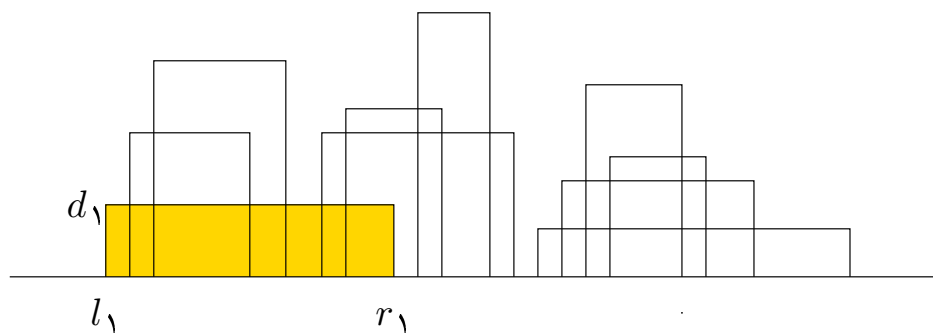
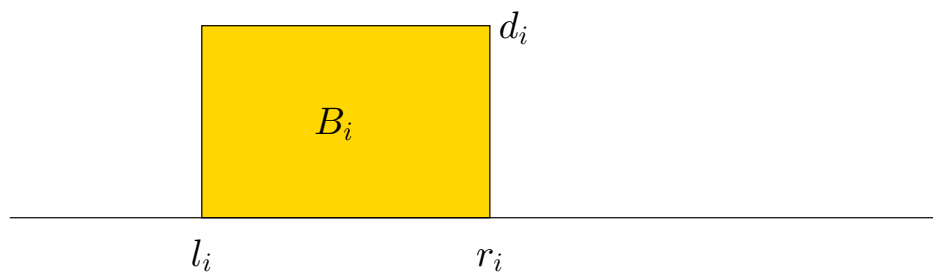
n تا برج بر روی محور x

برج B_i با سه عدد $\langle l_i, r_i, d_i \rangle$

می‌خواهیم «نمای برج‌ها» را به دست بیاوریم.

نما: $\mathcal{V} = \langle x_1, h_1, x_2, h_2, \dots, x_{k-1}, h_{k-1}, x_k, 0 \rangle$

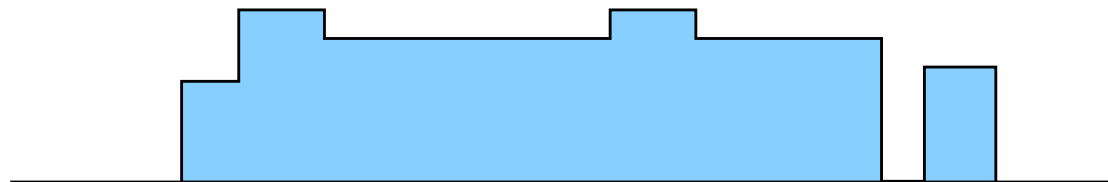
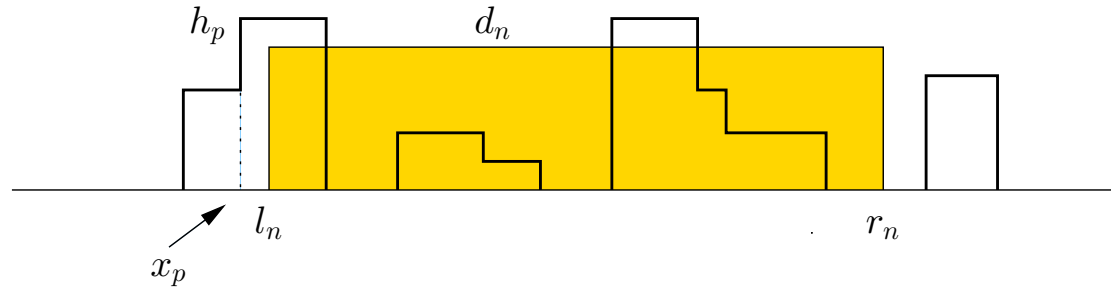
طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

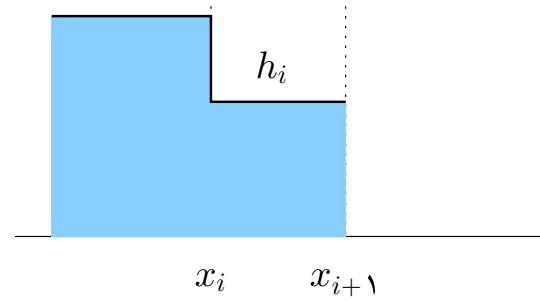
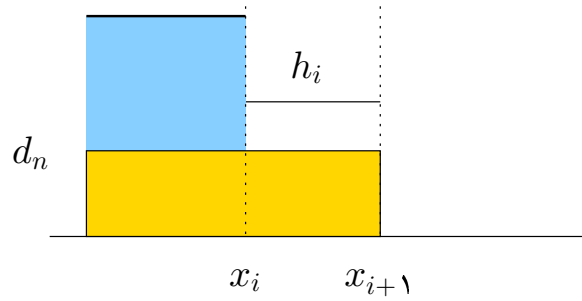
راه حل استقرایی

- برای $n = 1$ ، نما همان برج
- نما را برای $n - 1$ برج به صورت بازگشتی به دست می‌آوریم
- برج B_n را اضافه می‌کنیم و نمای جدید را به دست می‌آوریم.

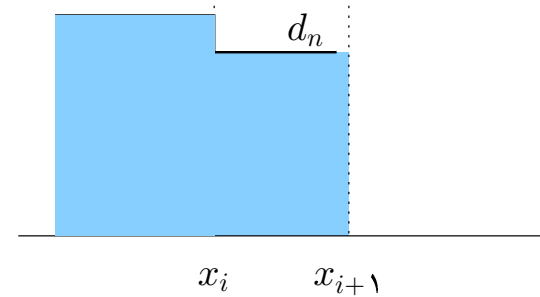
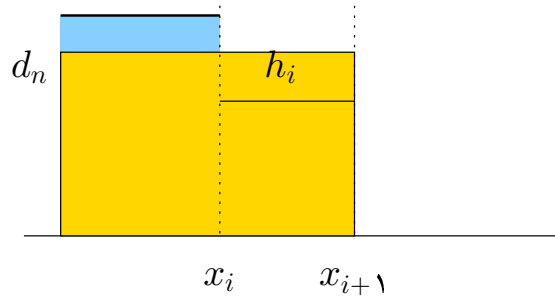
طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

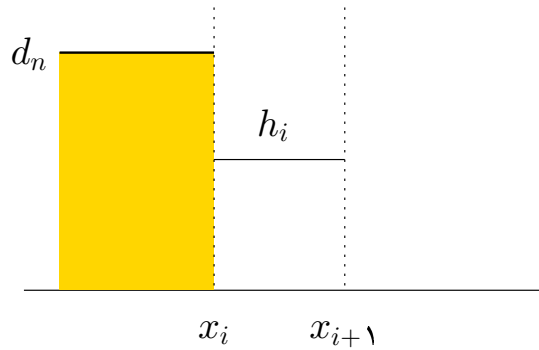
$$\text{last-height} > d_n, h_i \geq d_n$$

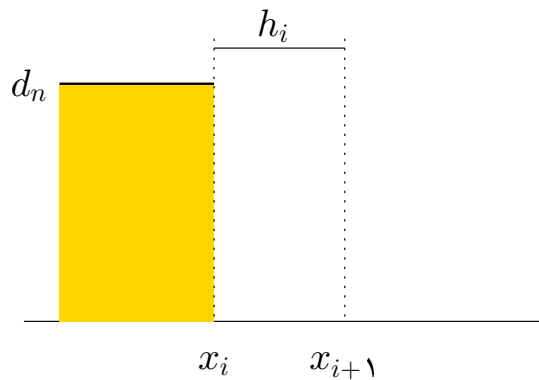
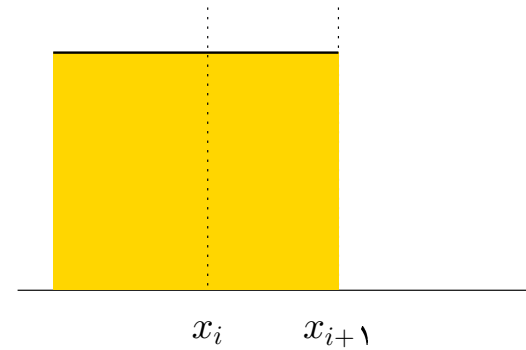
$$\text{last-height} > d_n, h_i \leq d_n$$

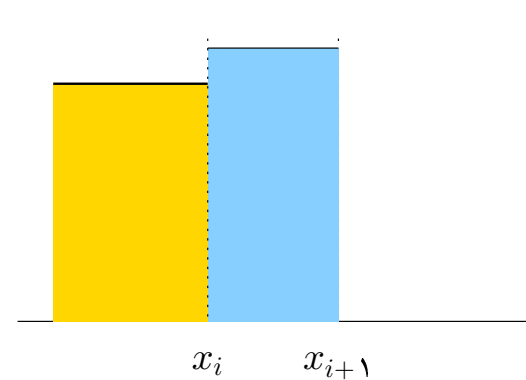
طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

last-height = d_n , $h_i < d_n$

last-height = d_n , $h_i < d_n$

ADDBORJ ($\mathcal{V}_{n-1}, B_n$)

```

    ▷ add  $B_n$  to view  $\mathcal{V}_{i-1}$ 
    ▷ Let  $\mathcal{V}_{n-1} = \langle x_1, h_1, x_2, h_2, \dots, x_{k-1}, h_{k-1}, x_k, 0 \rangle$ 
    ▷ Let  $B_n = \langle l_n, r_n, d_n \rangle$ 
1   Find  $x_p < l_n < x_{p+1}$  using binary search
2    $\mathcal{V} \leftarrow \langle x_1, h_1, \dots, x_p, h_p \rangle$ 
3   if  $d_n > h_p$ 
4       then Add  $\langle l_n, d_n \rangle$  to  $\mathcal{V}$ ; last-height  $\leftarrow d_n$ 
5       else last-height  $\leftarrow h_p$ 
6    $i \leftarrow p + 1$  while  $x_i < r_n$ 
7       do if last-height  $> d_n$  and  $h_i \geq d_n$ 
8           then Add  $\langle x_i, d_i \rangle$  to  $\mathcal{V}$ 
9               last-height  $\leftarrow d_i$ 
10          if last-height  $> d_n$  and  $h_i \leq d_n$ 
11              then Add  $\langle x_i, d_n \rangle$  to  $\mathcal{V}$ 
12                  last-height  $\leftarrow d_n$ 
13          if last-height =  $d_n$  and  $h_i > d_n$ 
14              then Add  $\langle x_i, d_i \rangle$  to  $\mathcal{V}$ 
15                  last-height  $\leftarrow d_i$ 
16           $i \leftarrow i + 1$ 
17  if last-height =  $d_n$ 
18      then Add  $\langle r_n, h_{i-1} \rangle$  to  $\mathcal{V}$ 
19  return  $\mathcal{V}$ 

```

روش استقرایی: پیچیدگی

یافتن l_n : $\Theta(\log k)$

تصحیح ارتفاع‌ها می‌تواند حداکثر $\Theta(k)$ باشد. چون $k \leq n$ داریم:

$$T(n) = T(n - 1) + \Theta(n) \implies T(n) = \Theta(n^2)$$

روش تقسیم و حل

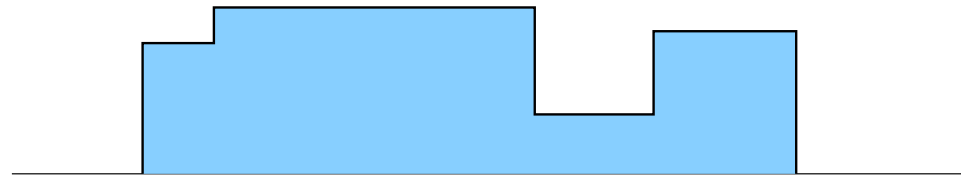
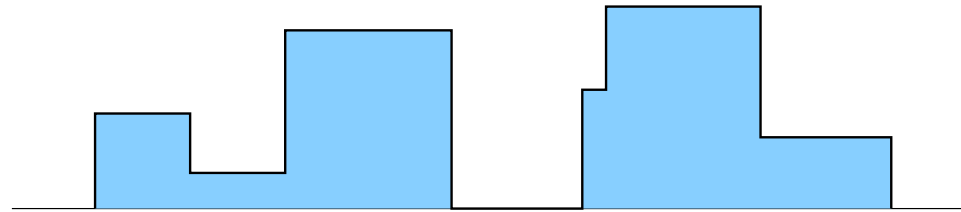
تقسیم مسئله‌ی n را به دو مسئله با اندازه‌های $\lfloor n/2 \rfloor$ $\lceil n/2 \rceil$
هر دو زیرمسئله را به همین روش حل می‌کنیم.

نمای اول: $V_1 = \langle x_1, h_1, x_2, h_2, \dots, x_{k-1}, h_{k-1}, x_k, \circ \rangle$

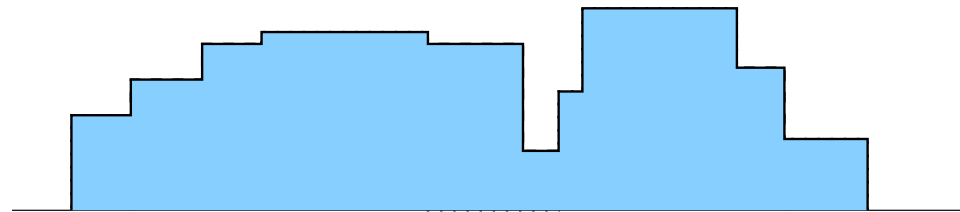
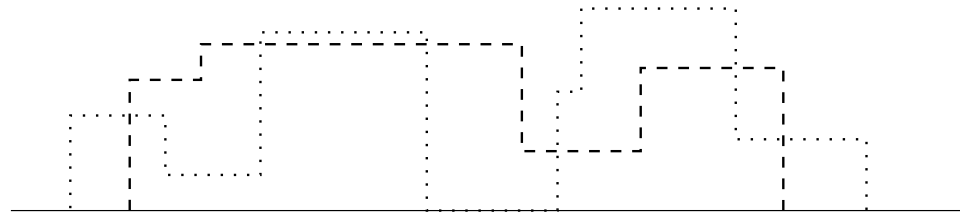
و نمای دوم: $V_2 = \langle x_r, h_r, x_{r+1}, h_{r+1}, \dots, x_{p-1}, h_{p-1}, x_p, \circ \rangle$ باشد.

ادغام V_1 و V_2 درست مانند عمل ادغام دو آرایه‌ی مرتب در MergeSort است:

طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

پیچیدگی: $\Theta(\lceil \frac{n}{2} \rceil + \lfloor \frac{n}{2} \rfloor = n)$

$$T(n) = 2T(\lceil \frac{n}{2} \rceil) + T(\lfloor \frac{n}{2} \rfloor) + \Theta(n) \Rightarrow T(n) = \Theta(n \log n)$$

کران پایین این مسئله $n \log n$ است. چرا؟

یافتن تعداد وارونگی‌های یک آرایه

وارونگی چیست؟

برای $i < j$ اگر $A[i] > A[j]$ ، زوج i و j یک وارونگی است.
چه فایده‌ای دارد؟

تعداد تعویض (هزینه‌ی) الگوریتم‌های ساده‌سازی که با تعویض عناصر مجاور مرتب می‌کنند (مانند مرتب‌سازی حبابی، درجی و انتخابی) برابر تعداد وارونگی‌های آرایه‌ی ورودی است.

روش تقسیم و حل

روش تقسیم و حل

COUNT-INV (A, n)

- 1 **if** $n = 1$
- 2   **then return**
- 3 Split A into B and C with $\lfloor n/2 \rfloor$ and $\lceil n/2 \rceil$ elements resp.
- 4 $n_1 \leftarrow \text{COUNT-INV}(B, \lfloor n/2 \rfloor)$
- 5 $n_2 \leftarrow \text{COUNT-INV}(C, \lceil n/2 \rceil)$
- 6 $m \leftarrow \text{COUNT-SPLIT-INV}(B, \lfloor n/2 \rfloor, C, \lceil n/2 \rceil)$
- 7 **return** $n_1 + n_2 + m$

تحلیل؟

تحلیل الگوریتم تقسیم و حل

$O(n^2)$

$$T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + O(n^2)$$

چه کنیم؟

کران پایین = $O(n \lg n)$ ؟

راه حل بهینه

COUNT-INV-AND-SORT (A, n)

- 1 **if** $n = 1$
- 2   **then return**
- 3 Split A into B and C with $\lfloor n/2 \rfloor$ and $\lceil n/2 \rceil$ elements resp.
- 4 $n_1 \leftarrow \text{COUNT-INV-AND-SORT}(B, \lfloor n/2 \rfloor)$
- 5 $n_2 \leftarrow \text{COUNT-INV-AND-SORT}(C, \lceil n/2 \rceil)$
- 6 $m \leftarrow \text{COUNT-SPLIT-INV-SORTED}(B, \lfloor n/2 \rfloor, C, \lceil n/2 \rceil)$
- 7 **return** $n_1 + n_2 + m$

بررسی مجدد ادغام دو آرایه‌ی مرتب

```
MERGE( $A, B$ )
1  $A[n + 1] \leftarrow \infty; B[m + 1] \leftarrow \infty$ 
2  $i \leftarrow 1; j \leftarrow 1$ 
3 for  $k \leftarrow 1$  to  $n + m$ 
4   do if  $A[i] < B[j]$ 
5     then  $C[k] \leftarrow A[i]$ 
6          $i \leftarrow i + 1$ 
7     else  $C[k] \leftarrow B[j]$ 
8          $j \leftarrow j + 1$ 
9  $length[C] \leftarrow n + m$ 
10 return  $C$ 
```

یافتن Split-Inversions

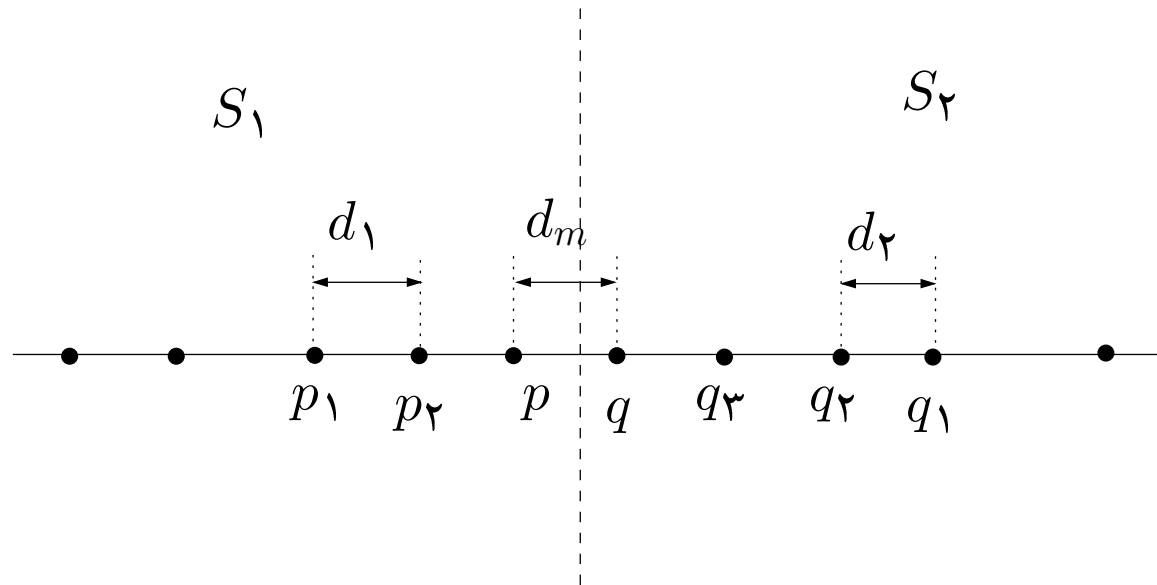

تحلیل نهایی

$$T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + \mathcal{O}(n) = \mathcal{O}(n \lg n)$$

نزدیک‌ترین زوج نقاط

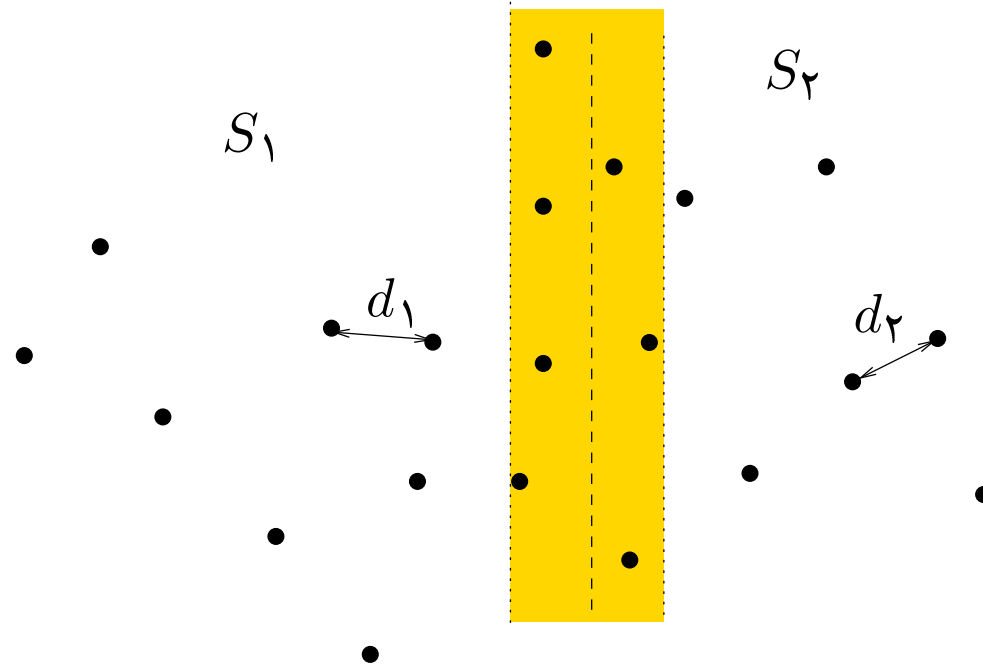
یک بعدی

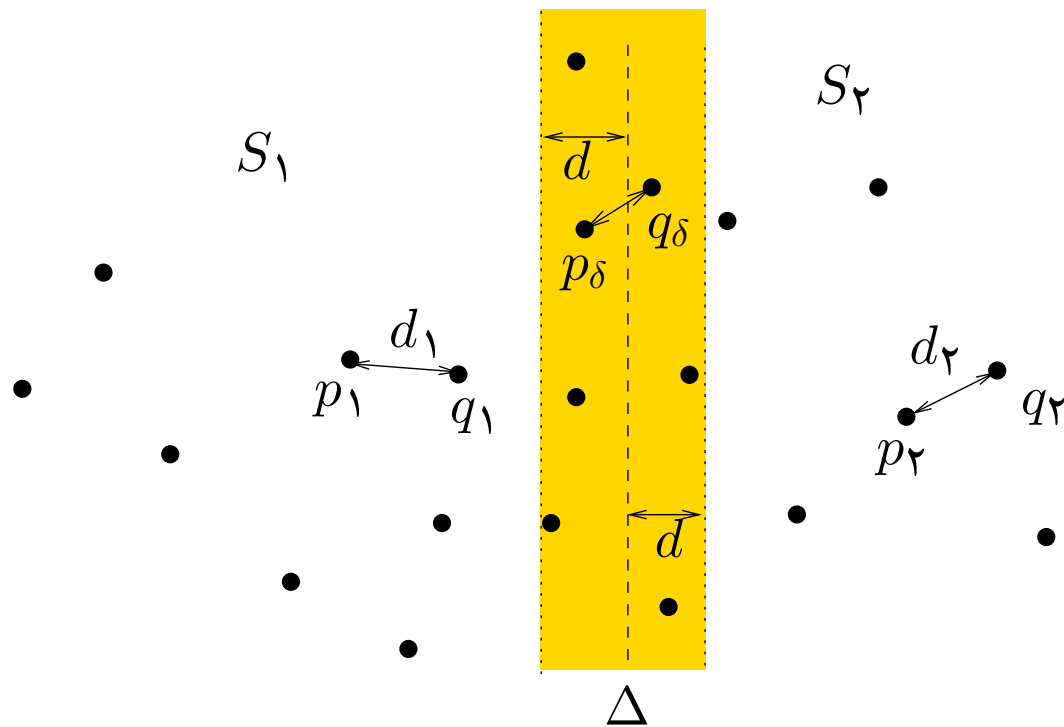
CLOSET-PAIR-1D(S)

```
1  if  $|S| = 2$ 
2    then return  $d = |p_1 - p_2|$ 
3  else Sort the points
4      divide  $S$  from the mid-point and Construct  $S_1$  and  $S_2$ 
5       $d_1 \leftarrow$  CLOSET-PAIR-1D( $S_1$ )
6       $d_2 \leftarrow$  CLOSET-PAIR-1D( $S_2$ )
7       $p \leftarrow$  max( $S_1$ )
8       $q \leftarrow$  min( $S_2$ )
9       $d \leftarrow$  min  $\{d_1, d_2, q - p\}$ 
```

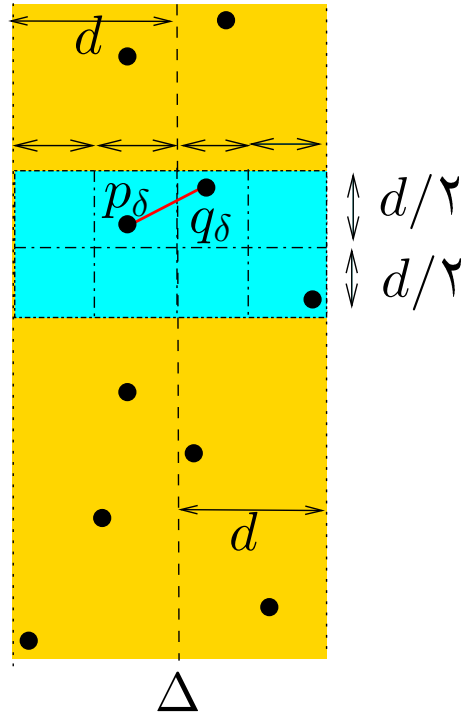
طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

- (۱) نقاط را هم بر حسب x و هم بر حسب y شان مرتب کن.
- (۲) $d_{\bar{x}}$ ، میانه‌ی x نقاط را به دست آورده و بر آن اساس نقاط را به دو مجموعه‌ی S_1 و S_2 افراز کن.
- (۳) به طور بازگشتی نزدیک‌ترین زوج نقطه‌ی (p_1, q_1) از S_1 با فاصله‌ی d_1 را به دست آور.
- (۴) نزدیک‌ترین زوج نقطه‌ی (p_2, q_2) از S_2 با فاصله‌ی d_2 را هم به دست آور.
- (۵)
$$d = \min\{d_1, d_2\}$$
- (۶) نوار Δ از نقاط با فاصله‌ی d از چپ و راست خط $l_{\bar{x}}$ را محاسبه کن.
- (۷) فرض کنید (p_δ, q_δ) نزدیک‌ترین زوج نقطه در Δ که $p_\delta \in S_1$ و $q_\delta \in S_2$ باشد
- (۸) پاسخ نزدیک‌ترین زوج نقطه‌ی بین (p_1, q_1) ، (p_2, q_2) و (p_δ, q_δ) است.

$$d = \min\{d_1, d_2\}$$

برای به دست آوردن (p_δ, q_δ) کافی است

(۱) نقاط موجود در Δ (که ممکن است همه‌ی نقاط باشد) به صورت مرتب بر حسب y به دست آور.

(۲) این نقاط را به ترتیب نزولی مورد بررسی قرار بده.

(۳) کافی است هر نقطه را با γ نقطه‌ی بعدی دنباله‌ی مرتب چک کنیم.

تحلیل

• $\mathcal{O}(n \lg n)$ برای مرتب‌سازی اولیه

• $T(n) = 2T(n/2) + \mathcal{O}(n) = \mathcal{O}(n \lg n)$

این بهینه است.

ضرب دو چندجمله‌ای

دو چندجمله‌ای P و Q بر حسب x و از درجه‌ی n

$$P_n(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_0.$$

$$Q_n(x) = b_n x^n + b_{n-1} x^{n-1} + \dots + b_0.$$

می‌خواهیم با یک الگوریتم کارا حاصل ضرب

$$R_{2n}(x) = P_n(x)Q_n(x) = \sum_{i=0}^{2n} c_i x^i$$

را محاسبه کنیم.

پیاده‌سازی

ورودی: $n, a_n, a_{n-1}, \dots, a_0, b_n, \dots, b_1, b_0$

خروجی: $c_{2n}, c_{2n-1}, \dots, c_0$

ورودی را دو آرایه‌های $n + 1$ عنصری A و B و خروجی را در آرایه‌ی $2n + 1$ عنصری C می‌نویسیم

راه حل ۱

برای $0 \leq k \leq 2n$ داریم، $c_k = \sum_{i+j=k} a_i b_j$.

cها را می‌توان با $\Theta(n^2)$ به دست آورد.

MULTPOLY (A, B, n)

1 for $i \leftarrow 0$ to $2n$

2   do $C[i] \leftarrow 0$

3 for $i \leftarrow 0$ to n

4   do for $j \leftarrow 0$ to n

5   do $C[i + j] \leftarrow C[i + j] + A[i] * B[j]$

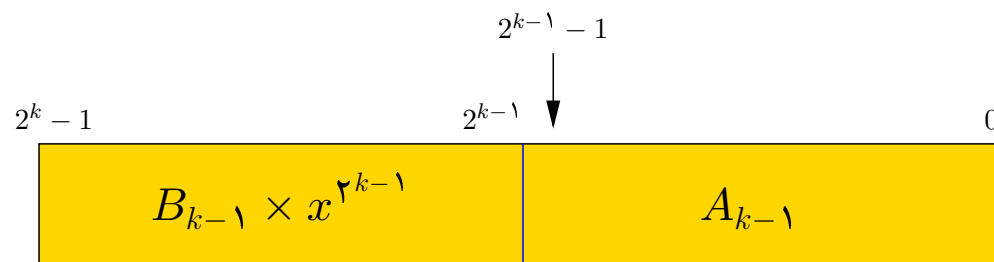
6 return C

راه حل ۲: تقسیم و حل

برای راحتی فرض می‌کنیم $n + 1 = 2^k$

در ابتدا P_n و Q_n را به دو نیمه تقسیم می‌کنیم:

$$P_n(x) \equiv AB_k = B_{k-1}x^{2^{k-1}} + A_{k-1}$$

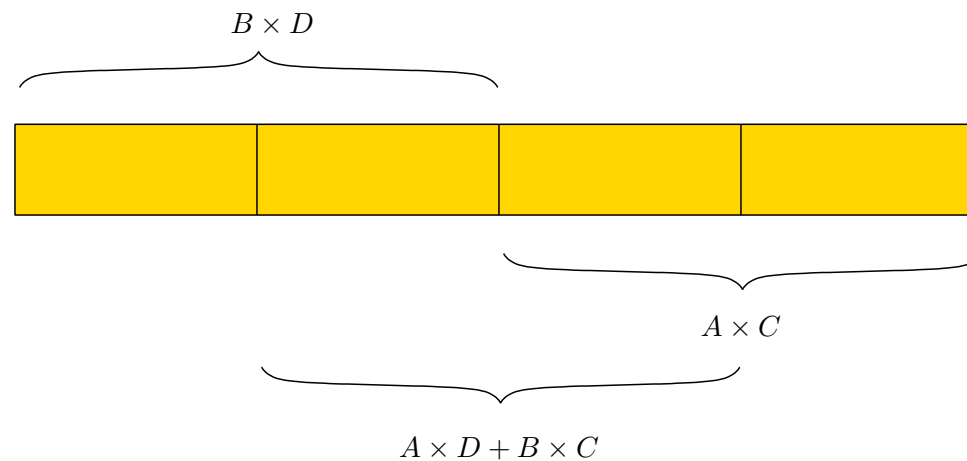
$$P_n = AB_k$$

$$Q_n(x) = D_{k-1} x^{2^{k-1}} + C_{k-1}$$

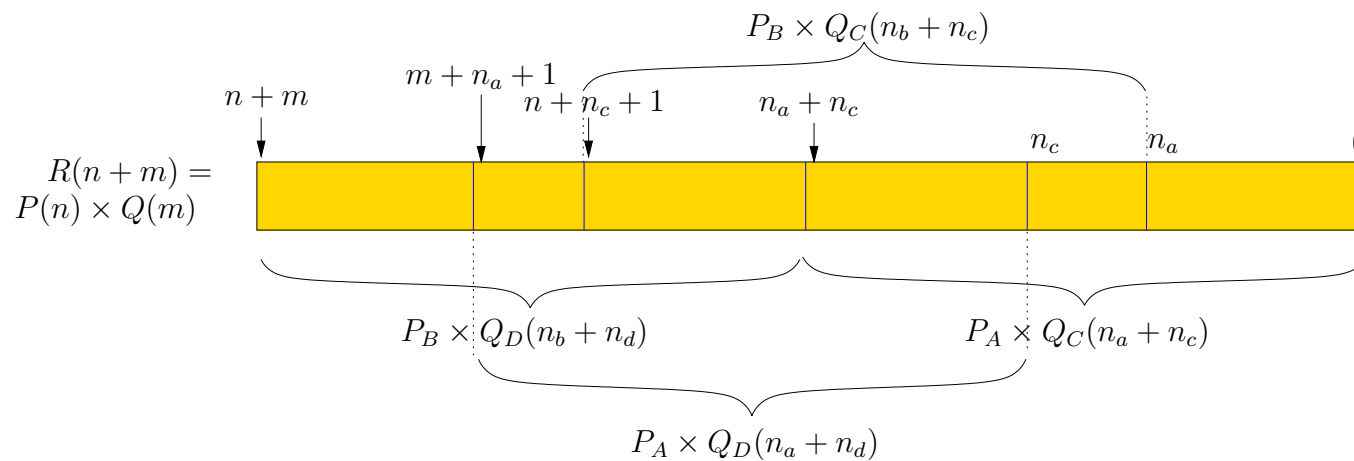
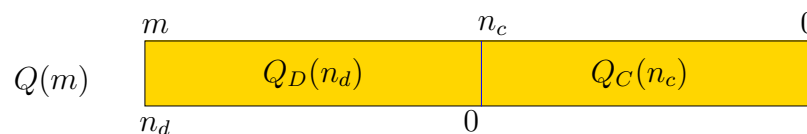
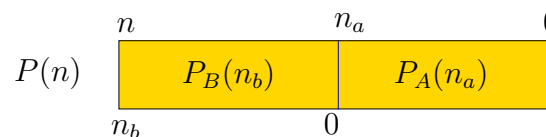
A, B, C و D چند جمله‌ای‌هایی از درجه‌ی $2^{k-1} - 1 = \frac{n+1}{2}$ هستند.

حاصل ضرب $P \times Q$ چگونه محاسبه می‌شود؟

$$P \times Q = (B \times D) \times x^{2^k} + (A \times D + B \times C)x^{2^{k-1}} + A \times C$$

حالت کلی

تحلیل:

$$T(n) = 4T\left(\frac{n+1}{2}\right) + \Theta(n) \implies T(n) = \Theta(n^2)$$

راه حل ۳: تقسیم و حل

$$A \times D + B \times C = (A - B) \times (D - C) + A \times C + B \times D$$

$$T(n) = 3T\left(\frac{n+1}{2}\right) + \Theta(n) \implies T(n) = \Theta(n^{\log_2 3})$$

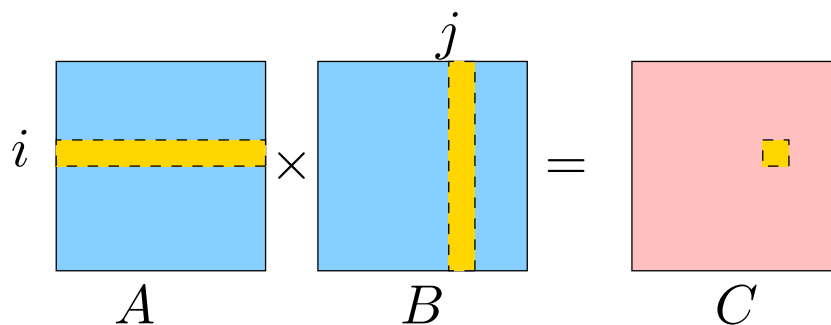
راه حل بهینه

برای این مسئله راه حل بهینه‌ی $O(n \lg n)$ وجود دارد. این راه حل بر اساس روش FFT (تابع تبدیل سریع فوریه) است.

مسئله‌ی دیگر: الگوریتم استراسون برای ضرب ماتریس‌ها

ضرب دو ماتریس A و B به ابعاد $n \times n$

روش معمول از $O(n^3)$

$$C[i, j] = \sum_{k=1}^n A[i, k]B[k, j]$$

آقای استراسون^۱ در سال ۱۹۶۹ با استفاده از روش تقسیم و حل موفق شد این کار را در $\Theta(n^{\lg_3 7}) = O(n^{2.81})$ انجام دهد.

ماتریس‌ها را به ماتریس‌هایی به اندازه‌ی نصف تقسیم می‌کنیم.

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} C_{11} & C_{12} \\ C_{21} & C_{22} \end{bmatrix}$$

رابطه‌های زیر در مورد این ۱۲ ماتریس کوچک‌تر برقرارند:

$$C_{11} = A_{11}B_{11} + A_{12}B_{21},$$

$$C_{12} = A_{11}B_{12} + A_{12}B_{22},$$

$$C_{21} = A_{21}B_{11} + A_{22}B_{21},$$

$$C_{22} = A_{21}B_{12} + A_{22}B_{22}.$$

راه حل اول: ۸ ضرب ماتریس‌های کوچک‌تر

$$\Theta(n^3) \iff T(n) = 8T(n/2) + \Theta(n^2)$$

آقای استرسن ۸ ضرب را به ۷ ضرب تقلیل داد.

$$\Theta(n^{\lg_2 7}) = O(n^{2.81}) \iff T(n) = 7T(n/2) + \Theta(n^2)$$

لم. ضرب دو ماتریس 2×2 دلخواه را می‌توان با ۷ عمل ضرب و ۱۸ عمل جمع و تفریق انجام داد.

اثبات.

$$\begin{bmatrix} c_{11} & c_{12} \\ c_{21} & c_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} b_{11} & b_{12} \\ b_{21} & b_{22} \end{bmatrix}$$

و حاصل ضرب‌های زیر را به دست می‌آوریم،

$$m_1 = (a_{11} - a_{12})(b_{21} + b_{22}),$$

$$m_2 = (a_{11} + a_{22})(b_{11} + b_{22}),$$

$$m_3 = (a_{11} - a_{21})(b_{11} + b_{12}),$$

طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

$$m_4 = (a_{11} + a_{12})b_{22},$$

$$m_5 = a_{11}(b_{12} - b_{22}),$$

$$m_6 = a_{22}(b_{21} - b_{11}),$$

$$m_7 = (a_{21} + a_{22})(b_{11}).$$

حال، می‌توان دید که اعداد ماتریس حاصل به صورت زیر قابل محاسبه‌اند،

$$c_{11} = m_1 + m_2 + m_4 + m_6,$$

$$c_{12} = m_4 + m_5,$$

$$c_{21} = m_6 + m_7,$$

$$c_{22} = m_2 - m_3 + m_5 - m_7.$$

که ۷ عمل ضرب و ۱۸ عمل جمع و تفریق دارد.

قضیه. ضرب دو ماتریس $n \times n$ را می‌توان در $\Theta(n^{\lg 7})$ انجام داد.

بهترین الگوریتم برای ضرب ماتریس‌ها

بهترین الگوریتم موجود برای ضرب دو ماتریس $n \times n$ از مرتبه‌ی $O(n^{2.376})$ است که توسط کاپراسمیت و وینوگراد در سال ۱۹۸۷ ارائه شد. البته این نتیجه صرفاً از بعد نظری قابل توجه است و هنوز کاربرد عملی ندارد.

هم‌چنین روشن نیست که آیا به‌تر از این الگوریتم وجود دارد یا خیر. البته بدیهی که حد پایین این الگوریتم $\Theta(n^2)$ است.